

SERİ B

CİLT XV

SAYI 1

1965

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
ORMAN FAKÜLTESİ
DERGİSİ

A. B. D. DE ORMANCILIK TAHSİLİ¹
AMERİKAN ORMANCILIK CEMİYETİNİN HAZIRLATTIĞI
ETÜDÜN ANA HATLARI

Yazan :

Prof. Samuel T. DANA And Prof. Evert W. JOHNSON

Çeviren :

Dr. İlhan GÜLEN

A.B.D.'deki ormancılar gittikçe artan bir şekilde meslekî kabiliyet talepleriyle yüzyüze gelmektedirler. Ormancılar sınırlı olan orman sahasından, yükselen yaşama standardı ile potansiyel bakımından hudutsuz olan nüfusun arzu ettiği kalite ve kantitedeki mahsul ve hizmetleri temin etmeyi başarmak zorundadırlar. Bu müşkil görevi muaffakiyetle başaracak yarının ormancısını hazırlamak, Millî Kolej ve Üniversitelerimizin iştirak etmesi gereken bir yarışmadır.

Orman kompleks bir organizma — bir cemiyet — olup burada ağaçlar dominant vejetasyon tipini teşkil ederler. Keza, orman tabiri, kendisine bağlı geniş bitki varyeteleri, hayvanlar, hava, toprak ve su'dan müteşkil yetiştirme muhitini de içine alır. Ormanın bu çeşitli organik ve inorganik unsurları arasındaki dayanışma karşılıklıdır. Birisine tesir eden, diğerlerine de müessir olur. Ormancı bu münasebeti tanımak ve tatbik ettiği idare dolayısıyla bu ilgilerin daha iyi veya kötü olma yolunda nasıl değişeceğini anlamak zorundadır. Bu anlayışa varabilmek; biyoloji, fizik ve toprak ilimleriyle unsiyet peyda etmeyi zaruri kılar.

Ormancılığın gayesi ekonomik ve sosyal kıymeti olan odun ve diğer su, otlak, yaban hayvanları, açık havada dinlenme ve eğlenme fırsatı,

1) Journal of Forestry of Forestry, Volume 61, Number 7, July 1963'ten çevrilmiştir.

erozyon ve sathi akışın kontrolü ve mahalli iklimin güzelleştirilmesi gibi neticeler ve mahsuller temin etmektir. Bu bakımdan ormancı, para ile ifade edilebilen ve edilemeyen değerleri ve masrafları teşhis ve mukayese edebilmeli ve muayyen bir sahada hangi kullanım şeklinin veya hangi kullanım şekilleri kombinezonunun en büyük safi hasılayı getireceğini tayin edebilmelidir.

Böyle tayinler büyük ölçüde, ormanın karakter ve mevkiine, mahsullerine olan talebe ve orman sahibinin gayelerine tabi olup, çok ileriye görmeyi icap ettirir. Bu da geniş manâda ekonomik prensipleri bilmeyi ve hususi şartlara tatbik edebilmeyi şart kıldığı gibi, tarih malûmatına, hususî ve âmme toprak politikasına ve biraz da felsefeye ihtiyaç gösterir ve sağlam bir muhakeme kabiliyeti ister.

Ormancının Görevi :

Bir meslek adamı olarak ormancının kesin ödevi; orman politikasının formüle edilmesi, ormanın idaresi için plânların hazırlanması ve bu plânların derpiş ettiği faaliyetlerin yürütülmesidir. Bu, ilgili biyolojik, fizikî, ekonomik ve sosyal şart ve hâdiselerin analiz ve sentezini icap ettirir ve muhafaza, istihsal ve orman mal ve hizmetlerinden faydalanma mevzularında kullanılan, temel ve tatbiki sanat ve ilimleri kavramayı zorunlu kılar. Bu keza bütün faaliyet hattı boyunca temel bilgilerle (meselâ: silvikültür, koruma, odun ölçme, ekonomi, işletmecilik), tatbiki bilgilerin, (odun, su, otlak, avcılık, rekreasyon işletmeciliği) entegrasyonunu icabettirir. Ayrıca, pratikte çalışan ormancı, bir ofis idare etmek, mali ve diğer kayıtları tutmak, emrinde çalışan personeli organize etmek ve yöneltmek, umumî efkâr ve ormandan istifade edenlerle samimi münasebetler tesis etmek gibi idarî vazifeleri de görebilecek şekilde hazırlanmalıdır.

Ormancı meslekî liyakatına ilâveten, bir fert ve vatandaş olarak içinde yaşadığı ve çalıştığı dünyada kendisini rahat hissetmesini sağlamak için sosyal muhitini ve sosyal müesseseleri ve münasebetleri de derin bir şekilde anlamıya muhtaçtır. Bu anlayış onu gerek mesleğinde ve gerekse muhitinde liderlik için takviye edecektir. Son olarak, ormancı herhangi bir kültürlü adam gibi, açık bir şekilde düşünülebilmesi, fikirlerini müessir bir şekilde, diğerlerine intikal ettirebilmesi, muhakeme edebilmeli ve alternatifler arasında seçim yapabilmelidir. Onun bu istikametlerdeki gelişmesi bütün tahsil vetiresini kaplamalıdır.

Bu asrın başında ilk orman fakültesi açıldığı zaman ormancının görevinin bu geniş mahiyeti anlaşılmıştı. Fakat onun kabiliyetinin istendiği muayyen hususlar bugünkünden çok farklı idi ve şüphesiz bu fark tahsil programlarına da aksetmiştir. Zaman geçtikçe, ormanlık arazinin nüfusa nispetinde, orman mahsüllerinin mutlak ve nispi değerinde, temel ve tatbiki ilimlerde ve bir pratisyon, idareci ve politika yapıcısı olarak ormancılarının üstüne, gittikçe artan bir şekilde, düşen ağır mesuliyette büyük ve esaslı değişimler oldu. Bu değişiklikler eskisinden daha entansif bir ormancılığı ve bunun neticesi olarak da mesleki tahsile daha yüksek standartların tatbikini icabettirdi.

Öğretim Programları :

1900 dan 1962'ye kadar geçen zaman zarfında orman fakültelerinden takriben 33.000 öğrenci mezun olmuş, 6.000 Master (İhtisas) derecesi ve 700 doktora derecesi yapılmıştır. Bugün (1963) bütçelerinin toplamı 12.000.000.- Dolar yani yuvarlak hesap 120.000.000. TL. olan 45 Üniversite ve Kollejde ormancılık tahsili verilmektedir. Bu 45 müesseseden 27 tanesinin ormancılık mesleği için gerekli asgari bilgileri verebildikleri Ormancılar Cemiyeti tarafından kabul edilmiştir. Bunlara tescilli okullar denilmektedir. Orman Fakültelerinin büyük bir ekseriyeti devlet üniversitelerine bağlıdır. Bunlardan 29'u land-grand müesseseleridir².

1961 yılında tescil edilmiş orman fakültelerinde 6900 öğrenci lisans öğrenimi için kayıtlı bulunmakta ve 1000 ihtisas ve doktora öğrencisi çalışmakta idi. Tescil edilmemiş okullar için bu rakkamlar 1800 ve 46 idi. Tescil edilmiş okulların 3 ve 4. sınıflarındaki lisans öğrencilerinin % 66 sı ve ihtisas öğrencilerinin % 52'si umumi ormancılık bölümüne kayıtlı, geri kalanlar odun teknolojisi, mer'a Amenajmanı, yaban hayvanları amenajmanı ve rekreasyon ve diğer bölümlere kayıtlı bulunuyordu. Tescil edilmemiş okullarda ise 3 ve 4. sınıflardaki lisans öğrencilerinin % 88'i ve ihtisas öğrencilerinin % 11'i umumi ormancılığa kayıtlıydı. Esas, seçilmiş dersler veya ayrı programlar halinde 24 tescil edilmiş ve 7 tescil edilmemiş okulda ilgili sahalarda³ tahsil yaptırılmaktadır.

Her iki gruptaki okulların büyük bir çoğunluğu İngilizce, botanik, kimya, fizik, toprak, matematik, ölçme bilgisi, tersimat ve ekonomi sa-

2) Land-Grand college: Devletin kendisine vakıf arazi tahsis ederek gelir sağladığı yüksek tahsil müesseseleri.

3) İlgili sahalarda : Su, otlak, yaban hayvanları, rekreasyon işletmeliciliği gibi sahalarda demektir.

halarında çalışmayı talep etmekte, yarıdan fazla okul ise zooloji, jeoloji ve ekonomiden ayrı olarak sosyal ilimlerde çalışmayı istemekte ve takriben okulların üçte biri de umumiyetle mahdut miktarda ve seçimlik olmak kaydıyla, edebi ilimlerde çalışmayı öngörmektedir.

Biyolojik ve fizikî ilimlerde yerine getirilmesi istenen şartlar nispeten güç olup ekonomi müstesna, sosyal ilimler ve edebi ilimlerde nispeten kolaydır.

Meslekî mevzular arasında, silvikültür, odun ölçme, orman ekonomisi, orman amenajmanı ve odundan faydalanma ve teknoloji hemen bütün okullarca talep edilmektedir. Yangın kontrolü, orman entomolojisi, orman patolojisi ve odunu kesip meşcereden çıkarma, dersleri ise okulların çoğunda vardır. Takriben okulların yarısı, orman politikası ve tarih, orman idare bilgisi, yaban hayvanları amenajmanı ve mer'a amenajmanı sahalarında çalışma istenmektedir. Bu isteklerden odun maddesi istihsalı ve kıymetlendirmesine önem verilmiş olduğu açıkça görülmektedir.

Programın baştan aşağı kuvvetlendirilmesine ihtiyaç vardır. Yarınnın ormancıları, temel ve tatbiki biyolojik, fiziki, sosyal edebi ilimlere daha kuvvetle istinat ettirilmeli ve onlar ormanların değişik kaynaklarını birbirini tamamlayıcı bir şekilde işletirken, bu bilgileri mânalı bir şekilde bir araya getirebilmelidir.

Mevcut ders programlarını yeniden gözden geçirmek suretile mevcut ehemmiyet ölçüsünü değiştirecek çok şeyler yapılabilir.

Mamafih, muayyen bir zaman periodu içinde, en mükemmel ders programı ile dahi, müessir bir şekilde ele alınıp öğretilecek sahalara sınırlıdır. Bu makale yazarlarının kanaatine göre; ormancılığın mesuliyet ve imkânlarının vüsati o karakterdedir ki, kredi saatları bakımından çok ağır olmıyan 5 akademik yıllık bir yüksek tahsil programına ihtiyaç vardır. Yazarlar belli nüve dersler etrafında mahdut ve serbest seçimlik derslere oldukça fazla imkânlar sağlayan tek bir ana program tavsiye etmekte ve bu programın mesleki ve mesleki olmıyan konular arasında takriben eşit bir şekilde bölünmüş olmasını ön görmektedirler.

Tercih hakkı öğrenciye istediği belli kaynağa önem verecek şekilde ders seçim imkânı sağlayacaktır, bununla beraber umumiyetle en çok seçilen bölümün odun işletmeciliği olacağına şüphe yoktur.

Ormancılıkta ilk derece 5 veya 6 yıllık bir program neticesi elde edilecektir. Eğer bu derece yazarların tercih ettiği şekilde bakolorya seviye-

sinde olursa, bir yıllık hakiki bir ihtisas çalışması ile Master derecesi ve daha fazla süreli çalışma ile Doktora derecesi alınacaktır. Pratikçilerin ve idarecilerinin ileri seviyede tahsil ihtiyaçlarını karşılamak maksadile halen 2 müessese tarafından verilmekte olan, ormancılık doktoru derecesinin karakterinin zamanla filozofi doktoruna eşit olacak şekilde değişmesi ve bir araştırma derecesi değil, meslek derecesi haline inkılâp etmesi olayı üzerinde durmak gerekir. Böyle bir derecenin yüksek standardını muhafaza etmek esas olmalıdır.

Beş yıllık programın üstünlüğü hakkında umumi bir anlaşma vardır, fakat onu ormancılıkta elde edilen ilk derece için gerekli kılmak üzerinde bir fikir birliği mevcut değildir. Birçokları, iyi organize edilmiş 4 yıllık bir programın, ekseri ormancıların yapmak zorunda kalacakları işler için kâfi eğitimi sağlayabileceğine inanmaktadır. Bu fikir bugün 4 yıllık okul mezunlarının iş bulmakta ve onu muhafaza etmekte pekaz güçlük çektikleri vakıası müvacehesinde kuvvet kazanmaktadır. Ormancılar Cemiyeti Komitesinin de işaret ettiği gibi, bu durumun mühim bir sebebi birçok işlerin sadece teknik mahiyette olması ve meslekte beklenenin altında bir liyakat istemesidir.

Yazarlarla beraber, birçokları için bu hal liyakatin israfı ve heves kırıcı bir şekilde kullanılmasıdır. Mevcut 4 yıllık program bir çok işler için lüzumundan fazla ve diğer bazı işler için ise gayri kâfi şekilde yetiştirilmiş mezunlar meydana getirmektedir. Meseleye tercihe şayan bir çözüm bulmak için kullanılacak yol, mesleki liyakat isteyen makamlarla, teknik liyakat isteyen mevkilerin arasındaki farkı açık bir şekilde tanımak ve bu iki eîns mevkilere adam yetiştirmeyi gaye ittihaz etmiş hususi programlar teşkil etmektir. Böyle bir hareket, ormanların işletilmesinde teknik adamların tatminkâr bir şekilde doldurabilecekleri mevkilerin adedinin, tam bir mesleki tahsili icap ettiren mevkilerin adedinden çok fazla olduğu vakıasını kabul etmekle başlayacaktır. Yüksek kalitede teknik adam yetiştirmek için, 2 yıllık bir akademik tahsil programı ve neticede bir Associate derecesi⁴ şayanı arzu görülmektedir.

Uzatılmış bir programın, Fakültelere müracaat edenlerin miktarına nasıl tesir edeceği malûm değildir. Böyle programların diğer mesleklerdeki neticeleri giriş müracaatlarının artması ve daha yüksek kaliteli öğrencileri cezbetmesi yolunda olmuştur. Eğer ormancılıkta adetler düşerse ve

4) Associate's degree: Amerikada 2 yıl yüksek tahsilden sonra alınan derece. Bu derece sahip'eri isterler ve imkân bulurlarsa 4 yıllık college'lere kalırlıkları yerden devam edebilirler.

bu da zayıf okulların kapanmasını intaç ederse bu kahr yüzünden lütuf olur. Şüphe yok ki, yaşayacak kâfi miktardaki okul, mesleki liyakat isteyen mevkilere yetecek adette mezun verecek ve onların ortalama kalitesi bugünkünden yüksek olacaktır.

Ana programın uzunluğu ne olursa olsun henüz çocukluk çağında olan şeref programları üstün talebelerin kabiliyetlerini tam kullanmalarını mümkün kılmak bakımından vaatkâr vasıtalarıdır. Ormancılıkta ihtisas ve doktora çalışmalarına çok önem verilmeli ve bu programlar kuvvetlendirilmelidir. Tahsilin devamlılığı genişletilmelidir.

Umumî ormancılıkta geniş tahsili olan elemanlara ilâveten ormancılığın muhtelif kollarında, ormancılıkla ilgili sahalarda ve temel bilim ve sanatlarda ihtisası olanlar araştırmacı, öğretim üyesi ve yardımcı olarak kullanılmak üzere gereklidirler. Bunların fakülte tahsilleri ormancılık alanında olmamışsa, doktora çalışmalarını yaparken ihtisaslarının bilgilerini ormancılık problemlerine tatbik edebilmek için ilgili sahaları yakından tanımaları lâzımdır. Kuvvetli ormancılık fakültesi ve ihtisas okulu olan müessese doktora namzetlerini ormancılık doktorası yapmaya ve diğer sahalardaki çalışmaları ormancılıktaki çalışmalarla birleştirmeye teşvik edebilirler.

Ormanlık sahaların işletilmesinin gittikçe daha kompleks ve entansif bir hale gelmesiyle bir çok sahalarda ihtisas sahibi elemana olan ihtiyaç devamlı olarak artmaktadır. 5 yıllık ana tahsil programından sonra dahi, ihtisas ve doktora tahsili, öğretim üyeliği, araştırma için esas olacak ve işletmeciler ve idareciler için bilhassa kariyerde yükselmekte bir kıymet ölçüsü teşkil edecektir.

Mezuniyetten sonra yapılan tahsilin diğer bir şekli de devamlı tahsildir. İş sahibi meslektaşların, liyakatlarını arttırmak, muayyen mevzularda bilgilerini tazelemek, ufuklarını genişletmek ve yenilikleri öğrenmek üzere okula dönmeleri, üzerinde durmaya değer bir mahiyet taşımaktadır. Konferanslar, seminerler, hususî programlar ve birkaç günden birkaç aya ve hattâ bir seneye kadar devam edebilen resmî kurslar, ormancınır ve orman işletmeciliğinin kalitesini yükseltmenin müessir vasıtalarıdır. Tahsil müesseseleri, endüstri ve devlet bu nevi imkânları temin etmek ve memur ve müstahdemlerin bundan istifade edebilmelerini sağlamak üzere çok sıkı bir işbirliği halinde gayret göstermelidir.

Diğer memleketlerdeki ormancılık faaliyetlerine de çok önem verilmesi ve bunların takip edilmesi icap eder. Okullarımız, bizim vatandaşlarımızı hariçte çalışabilecek şekilde hazırlamalı ve bilhassa ihtisas seviyesinde ki yabancı talebeye tahsil imkânı vermelidir.

Öğretmenler, Öğrenciler ve İmkânlar :

İnsan, tahsil vetiresinin programdan çok daha önemli bir unsurudur. Yüksek kalitedeki öğrenci ve öğretmenler, müşterek çalışma ve birbirlerini teşvik etme yolile program nasıl olursa olsun, ilmî ilerletir ve karakter ve beyinlerinin arzu edilen vasıflara sahip olmasını sağlayabilirler. Bu iyi programın değerini küçümsemek demek değil, onun bir vasıta olduğunu ve müesseriyyetin onu kullananların kalitesine bağlı olduğunu hakikatini belirtmektir.

Yıllardan beri geniş bir şekilde inanılmıştır ki Orman Fakültelerindeki öğretim üyeleri, üniversitelerin diğer Fakültelerindeki hocaların umumî liyakatlarıle boy ölçüşemezler. Bu çalışmamızda mevcut olan bu genel inancın doğruluğunu tahkike teşebbüs edilmemiştir. Ancak, Orman Fakülteleri Öğretim üyelerinin iyi tahsil görmüş oldukları, kendi ihtisas kollarındaki çalışmaları takip ettikleri ve işlerine bağlı buldukları hususunda bol deliller temin edilmiştir. Bunun haricinde şu üç istikamette bir zafiyet temayülü tespit edilmiştir ki: Bunlar, okul haricinde sınırlı bir tecrübe, içten yetiştirme temayülü ve öğretme tekniğinde beceriksizlik olarak gruplanabilir.

Yeni öğretim üyeleri umumiyetle doktorasını henüz yapmış ve pek az veya hiç denecek kadar az bir pratik çalışma tecrübesi olan gençlerden alınmaktadır. Bunlar, öğretici (Instructor) veya yardımcı Profesör (Docent) (Assistant Professor) olarak başlamakta ve Profesörlük (associate Professor) ve Ord. Profesörlük (Full Professor) kadrolarında boşluk meydana geldikçe Kariyer de yükselmektedirler. Kabiliyet göstermiş ve ilmî çalışma itiyadına sahip, daha yaşlı bir kısım elemanın, doktora derecelerine sahip olup olmamalarına bakılmaksızın öğretim üyesi olarak vazifelen-dirilmesi, okullara değer sağlayacak çok faydalı bir politika olacaktır.

İçerden yetiştirme, idarecilerin tanıdıkları ve fikri kabiliyet ve şahsiyetleri hakkında emin buldukları fertleri tayin etmeleri tabii temayülünün bir neticesidir. Bu tescil edilmiş okullarda tescil edilmemiş okullara nazaran daha fazla revaçtadır. Çünkü ikincilerden ancak bir kaç doktora derecesi vermektedir ve bu sebepten aralarından seçim yapabilecekleri kendi mezunları yoktur. Tescil edilmiş okulların yarısından alınmış olan bilgilere göre, öğretim üyelerinin üçte biri, en yüksek derecelerini, haler öğretim yaptıkları müesseseden almışlardır. Bu durum, farklı yetiştirme muhitinden gelen elemanların yapacağı, yeni fikirler getirme ve mayalama tesirinin müesseriyyetinden istifadeyi yok etmektedir. Bu, tayin edicile-

rin diğer müesseselerdeki yetişkin mezunları tespit etmek üzere kararlı bir gayret göstermelerile telâfi edilebilir.

Öğretme tekniğindeki maharet noksanlığı umumî bir kusur olup yalnız ormancılık okullarında değil bütün akademik alemde görülmektedir. Mevzuunu bilen bir şahsın, onu müessir bir şekilde öğretebileceği hususundaki yaygın faraziye doğru değildir ve bunun ecrini öğrenciler çekmektedirler. Öğretim bir sanattır ve bütün diğer sanatlar gibi bir hazırlığa ihtiyaç gösterir. Doktora ve ihtisas okulları (graduate Schools) öğretimi kendisi için bir kariyer olarak düşünen doktora namzedlerine öğretim prensiplerini öğrenmeleri ve öğretici asistan olarak tecrübe kazanmaları hususunda yardımda bulunmalıdırlar. Genç öğrencilere yardım etmekte faydalı olabilecek en vaatkâr vasıta bir asistanlık programı (internship program) olabilir ki, bu program onlara, etüt, diğer öğretim üyelerine danışmak ve öğretmen olarak liyakat gösteren yaşlı meslekdaşların derslerinde müşahedeler yapmak için gerekli zamanı sağlayacaktır.

Umumiyetle ormancılık talebeleri ortalama kollej talebeleri seviyesinden daha aşağı seviyede kabul edilirler. Elde mevcut bilgiler bunun Fakültelerin ilk iki sınıfı için doğru ve son iki sınıfı için belki doğru olduğunu, fakat ihtisas talebesi için doğru olmadığını göstermektedir. Öğrencilerin bir çoğunu ormancılığa çeken husus, açık saha çalışması sevgisine sahip olmalarıdır. Fakat onların okulu bitirmeleri ve ihtisas yapmalarında başka faktörler müessirdir.

Ormancılık, en iyi öğrenciyi temin etmek için, mühendislik, hukuk ve tıp meslekleriyle yaptığı rekabette bir engelle karşı karşıyadır. Hâlâ birçok kimse, ormancıyı bir yangın söndürücü, ağaç kesici veya fidan dikici olarak düşünmekte ve kafadan ziyade kuvvete ihtiyacı olduğu kanaatını taşımaktadır. Bu fikir, orman gibi çok kompleks bir organizmanın çok çeşitli madde ve hizmetleri istihsal etmek üzere idare edilmesi ve işletilmesinin tabii ve sosyal ilimlere sağlam bir şekilde vukufa dayanan mesleki bir maharet ve kabiliyet istiyeceğinin anlaşılması ile tebdil edilmelidir. Tahsil ve pratikte ki yüksek standartlar bunun elde edilmesine yardım edecektir.

Orta öğretim hocalarının büyük bir kısmı mesleğin mahiyeti ve karakteri ile temin ettiği imkânları bilmemeleri dolayısıyla, öğrencilerin ormancılık mesleğine sulûk etmeleri hususunda pek az müessir olmaktadır. Ormancılarla temas, ormancılığa alâka duyan gençlere daha fazla tesir etmekte ve bu hususta okuma gittikçe artan bir rol oynamaktadır. Eğer, ormancılık üstün talebeleri almakta hisse sahibi olmak istiyorsa, orta öğ-

retim hocalarına meslek hakkında bilgi verilmeli, pratikte çalışan orman-
cılar daha müessir bir öğrenci seçme yolu takip etmeli, ve umuma mah-
sus olarak yapılan neşriyat, doğru, enteresan ve bilgi verici niteliklere sa-
hip olmalıdır.

Öğretim üyelerinin mesuliyeti, ormancılık tahsili yapan her öğrenci-
nin kendisi için mümkün olan azami inkişafı göstermesine yardım etmek-
tedir. Bu öğrencilere sadece bilgi vermeyi değil, onların merak ve alâka-
larını artırarak, hayallerini ve tenkit kabiliyetini genişleterek okulda ve
daha sonra hayatta kendi kendine öğrenme kabiliyeti kazanmaları gibi
hususları da içine alır. Üstün talebenin formal bazı program taleplerinden
kurtulup, hususî seminerlere iştirak edebilmesini sağlayan şeref program-
ları (Honors Programs) bu inkişafı daha fazla ilerletebilir.

Öğretmen ve öğrencilerin iyi netice alabilmeleri için imkânların mev-
cudiyeti de zaruridir. Bina durumu birçok okullarda tatminkârdır ve de-
vamlı bir şekilde gelişme yolundadır. Kütüphaneler ise mükemmelden,
acınacak halde olanlara kadar bir farklılık gösterir. Bir çok okullardaki
kütüphanelerin sahip olduğu kitap, mecmua ve diğer yayınların sayısı ve
mahiyeti bilhassa ihtisas öğrencisinin ihtiyacını karşılamak bakımından
gayri kâfidir. Bir çok öğretim müesseselerinin diğer bir zaafı ise öğre-
tim üyeleri ve ihtisas öğrencilerinin yapacakları araştırmalar için kâfi labo-
ratuvar sahası ve teçizatına sahip olmamalarıdır. Orman Fakültelerinin
gerek yakınlarında ve gerekse oldukça uzaklarında, tatbiki uygulamalar
için kâfi ormanları mevcuttur.

İlgili Sahalar :

“İlgili sahalarda” veya “İlgili Meslekler” tabirleri ekseriya su, otlakçı-
lık, tabiatı koruma ve ormandan mesire yeri olarak faydalanma işletmecili-
ği sahalarına tatbik edilmektedir⁵. Bunun sebebi kısmen orman sahası-
nın işletilmesinde odun kaynağına verilen ananevi önem ve kısmende di-
ğer kaynakların her zaman ormanla birlikte bulunmayışlarıdır. Bu iki fak-
tör, ormanın odundan gayri ekonomik kıymetlerinin idaresinde mesleki
yetişme sağlayan programların da plânlanmasına sebep teşkil etmiştir.

Her çeşit yenilenebilir tabii kaynaklar arasındaki ilgiler o kadar yakın
dır ki hiç biri diğeri gözönüne alınmadan işletilemez. Bu demektir ki, or-
mancılıkta ve diğer ilgili sahalardaki eğitim diğerleriyle de ilgili olmalıdır.
Gerek temel ve gerekse tatbiki mevzulardaki önem derecesi değişebilir,

5) Manangement of water, range, wildlife and recreational resources,

ancak bütün bu programlar arasında büyük bir beraberlik olmalıdır. Bunun da mantiki neticesi şudur ki, ismi ister, orman, isterse otlak ve tabiatı koruma, isterse tabii kaynaklar veya diğer bir isim olsun, bu muhtelif programların aynı idari unite içinde toplanması bu yakınlaşma ve beraberliği temin edecektir. Bu istikametteki temayül devam etmelidir.

Bu karşılıklı ilgiler dolayısıyla, bütün sahalarda aynı derecede liyakatlı olan arazi işletmecilerini yetiştirecek bir program teşkili tavsiye edilmiştir. Bütün bu sahalarda gerekli şekilde yetişebilmek için en aşağı 5 yıllık bir zamana ihtiyaç olduğu inancımın gittikçe artmakta olduğu noktai nazarına göre, her birine aynı önemi veren tek bir program her bir saha için sathi kalacaktır. Daha sağlam bir çözüm yolu muhtelif sahalardaki mevcut programları kuvvetlendirmek ve bu sahalardan mezun olanları tatbikatta ve mezunlara verilecek kurslarla yetiştirerek, umumi işletmeciler haline getirmek olacaktır. Ormançılık gerek çok geniş mevzuu ve gerekse meslekî eğitime tabi tutulmuş müntesiplerinin adeden çok oluşu bakımından, bu iş için iyi bir kaynak teşkil edecek mahiyettedir.

Başka bir açıdan diğer bir ilgili saha, odun teknolojisi olup, bu kol arazi işletmeciliği değil ormanın esas mahsulü olan odunun kıymetlendirilmesiyle meşgul olur. Burada ki ilgi de karşılıklıdır. Orman işletmecisi, işletme faaliyetlerini, elde ettiği mahsulün pazar durumuna göre ayarlıya-cağı gibi odun teknolojisi ile meşgul olan da, sanayie tahsis edilebilecek odunun miktar ve kalitesiyle yakından alâkalıdır. Odun yetiştirme ve ondan faydalanma bir birile çok yakından ilgili olduğundan odun teknolojisti yetiştirme programlarının orman okulları programları içinde yer alması veya onlarla sıkı sıkıya bağlı olması bir tesadüf değildir.

Bundan Sonra Ne Olacak :

Bu makalenin istinat ettiği kitap, Birleşik Amerika'da ormançılık tahsilinin bugünkü durumunu tavsif etmekte, onun esas problemlerini ortaya koymakta ve mümkün olan çözüm yollarını tavsiye etmektedir. Bu raporun faaliyete geçmeye yol açması faydalı olacaktır. Mevcut programlarda yapılacak ıslahat okulların kendi insiyatifleriyle harekete geçmeleri ile mümkün olacaktır.

Orman okulları idarecileri Komisyonu ve Amerikan Ormançılar Cemiyetinin ormançılık tahsilini ilerletme komitesi ile sıkı bir işbirliği sayesinde, münferit okulların bu gayretleri gelişebilir, programlar tashih edilebilir ve en verimli bir şekilde yönetilebilir. Bu komite tescil edilmek için

gerekli standartları geliştirmek ve kuvvetli zayıf, tescil edilmiş, edilmemiş bütün okullara yardım ederek onların halen mevcut ğretim ve araştırma programlarını kuvvetlendirmek mevzuunda faydalı bir şekilde ve kuvvetle müessir olabilir.

Daha geniş bir cephede faaliyette bulunmaya da ihtiyaç vardır. Ormancılık eēitimi sadece ormancılık okulları ve onların bulunduēu müesseseleri alkadar eden bir mesele deēil aynı zamanda sırasile, memleketin bütün ormancılarını, ormancı istihdam edenleri, ilgili sahalarda çalışanları, bir çok ilmi meslekî ve sanayi organizasyonlarını ve toplumu ilgilendirmektedir.

Bu muhtelif ilgililerin ormancılık eēitimine şekil verme gayretini, mümkün olan en yüksek seviyede dinamik hale getirmek için Amerikan Ormancılar Cemiyeti en mantıki vasıtadır. Ormancılık eēitimini ilerletmek için kurulmuş bu komiteye ilâveten, mevcut çalışmayı daha geniş bir cephede devam ettirmek ve müşahhas teklifler yapmak üzere bir çok alkahı grupların iştirak ettiēi hususi bir komiteye de ihtiyaç vardır.

Bütün diēer mesleklerde olduēu gibi ormancılık da istinat ettiēi eēitim temelinin kuvvetlenmesile ancak kuvvetlenir. Bu temeli devamlı bir şekilde kuvvetlendirmek görevi bütün meslekten ve bu mesleēin hizmet ettiēi kuruluşlardan akıl ve cesaret talep eder.